

Beszámoló
Az Élelmiszer Szennyezőanyagok Kódex Alimentarius Szakbizottság (CCCF, Codex
Committee on Contaminants in Foods) 5. üléséről

2011. március 21-25. Hága, Hollandia

I. Bevezető

A Élelmiszer Szennyezőanyagok Kódex Alimentarius Szakbizottság 5. ülésére Hágában, Hollandiában került sor 2011. március 21.-25. között. Az ülést Mr. Martijn Weijtens vezette, aki a holland Mezőgazdasági Természeti és Élelmiszer-minőségi Minisztérium Élelmiszer-minőségi és Állategészségügyi Igazgatóság vezető testületének tagja. Az ülésen 184 résztvevő volt jelen 62 tagországból, egy tag szervezettől (EU) és 15 nemzetközi szervezettől.

Az ülést a holland kormány nevében Hans Hoogeveen úr, a Gazdasági ügyek, mezőgazdasági és Innovációs Minisztérium általános igazgatója, az igazgatótanács tagja nyitotta meg.

II. Előzmények

A szakbizottsági ülés napirendjére az előző szakbizottsági ülésen meghatározott témák kerültek, amelyek között sok új tárgyalási dokumentum szerepelt.

III. Elért főbb eredmények :

A Codex Főbizottság 34. ülésén elfogadásra javasolt témák :

A Codex eljárásrend szerinti 5/8. lépcsőre kerül

- a csonthéjas gyümölcsökben található etil-karbamát csökkentés elősegítése érdekében kidolgozott jó gyártási útmutató tervezet;
- a folyékony csecsemő tápszerben megengedhető melamin maximális határértékének tervezett mennyisége

A természetes ásványvizekben előforduló egyes elemek határértékét illetően a Szakbizottság arra a következtetésre jutott, hogy a téma nem tartozik a szakbizottság kompetenciájába, ezért nem tesz további lépéseket a szóban forgó elemek és vegyületek határértékének megállapítására, illetve azok általános szennyezőanyag szabványba foglalására.

IV. Az EU elnökséggel összefüggő események :

A Szakbizottsági ülés kezdetét megelőző napon a magyar elnökség a Bizottsággal és a Tanács titkársággal együtt egyeztető megbeszélést tartott a Szakbizottsági ülést levezető elnökkel, valamint a QUAD országokkal (USA, Kanada, Ausztrália, Új-Zéland). Ezekon a nem hivatalos, de hagyományosan megtartott egyeztető megbeszéléseken az érintett felek egyeztetik álláspontjaikat és meghatározzák, hogy mely területeken maradnak fent lényeges vélemény különbségek.

A helyszíni első EU-s koordinációs ülésre 2011. március 21-én, hétfőn 8.00 órakor került sor. A Szakbizottsági ülésen DE, AT, BE, CZ, FR, IT, NL, DK, EE, FI, PL, UK, ES, SE és HU, valamint COM vett részt. A koordinációs ülésen a magyar elnökség tájékoztatta a tagországokat a korábbi egyeztető megbeszélések eredményéről, valamint ismételt rögzítésre kerültek a kritikus kérdésekben a tárgyalási stratégiák.

Az ülés ideje alatt négy alkalommal került sor helyszíni koordinációs ülésre.

A magyar elnökség szerepe akkor volt jelentős a plenáris ülésen, amikor a kompetencia elosztás keretében egyes kompetencia mellett a tagországoké volt a szavazati jog. Ezekben az esetekben az elnökség és a tagországok nevében az elnökség szólalt fel.

A legjelentősebb eredmény az elnökség részéről a természetes ásványvizekben előforduló egyes elemek határértékét érintő téma kapcsán felmerült, tagállamok közötti vitás helyzet rendezéséhez köthető.

A CCCF 5. ülésével kapcsolatos eredeti dokumentumok megtekinthetők angol nyelven a <http://www.codexalimentarius.net> weboldalon.

V. Összefoglalás az ülés napirendjeinek sorrendjében

Napirendi pont	Document Reference
<p>1. Adoption of the Agenda Napirend elfogadása</p> <p>A napirend kis mértékű sorrendbeli módosítással elfogadásra került.</p>	CX/CF 11/5/1
<p>2. Matters Referred to the Committee by the Codex Alimentarius Commission and/or Other Codex Committees / Task Forces A Codex Főbizottság, illetve más Codex Bizottságok által felvetett témák</p> <p>Az ülésen emlékeztették a tagországokat, hogy az általános elvek szakbizottság véleménye szerint az egyes szakbizottságok által kidolgozott kockázat elemzési politikák összhangban vannak a kockázat elemzés alapelveivel ezért nincs szükség az alapelvek felülvizsgálatára. Tekintettel azonban az Adalékanyag Szakbizottság 43. ülésén kialakult véleményre, mely szerint külön kell választani az adalékanyagokra és a szennyezőanyagokra vonatkozó kockázat elemzési elveket, beleegyezett a szétválasztás lefolytatásába. Ennek megfelelően a Szakbizottság Hollandia vezetésével elektronikus munkacsoport létrehozásáról döntött, amelynek feladata, hogy előkészítse a dokumentumot szétválasztva az adalékanyagokra és a szennyezőanyagokra vonatkozó kockázat elemzési elveket.</p> <p>A veszély definíciót illetően a szakbizottság úgy döntött, hogy nincs szükség a definíció módosítására.</p> <p>A CCFO javaslatára a szakbizottság jóváhagyta a „margarin és minarine” kifejezés „kenhető zsír és kenhető keverék” kifejezésre történő módosítását. Ugyanakkor az olíva olaj és olíva seprő olaj esetében a halogénezett oldószerre vonatkozóan a szakbizottság visszaadta a kérdést a CCFO részére annak meghatározására, hogy mely esetekben tekinthető a halogénezett oldószer technológiai segédanyagnak.</p>	CX/CF 11/5/2
<p>3. a) Matters of Interest Arising from FAO and WHO (including JECFA) A FAO és WHO által küldött tájékoztatás</p> <p>JECFA tájékoztatást adott a 73.-ik ülés eredményéről. A kadmiumról az EFSA és a JECFA is készített összefoglaló jelentést, de különböző következtetésre jutottak azonos adatokból. A különbség oka az eltérő megközelítés.</p> <p>A tagországok tájékoztatást kaptak a FAO és WHO tevékenységekről.</p>	<p>CX/CF 11/5/3</p> <p>CX/CF 11/5/3-Add.1</p>

<p>3. b) Matters of Interest Arising from Other International Organizations - IAEA Más nemzetközi szervezettől küldött tájékoztatás</p> <p>A Nemzetközi Atomenergiai Ügynökség (IAEA) tájékoztatást adott a FAO/IAEA közös programról a mezőgazdaságban és élelmiszerekben alkalmazott nukleáris technikákról.</p>	
<p><u>Industrial and Environmental Contaminants in Foods</u></p>	
<p>4. Proposed Draft Code of Practice for the Reduction of Ethyl Carbamate in Stone Fruit Distillates (at Step 4) (N11-2009)</p> <p>A csonthéjas gyümölcsökben található etil-karbamát csökkentés elősegítése érdekében kidolgozott jó gyártási útmutató tervezet.</p> <p>A Szakbizottság néhány kisebb szerkesztési módosítással 5/8-as lépcsőben elfogadásra javasolta az útmutató tervezetét.</p>	<p>CX/CF 11/5/4</p> <p>CX/CF 11/5/4-Add.1</p>
<p>5. Proposed Draft Maximum Levels for Melamine in Food (<i>liquid infant formula</i>) (at Step 4) (N13-2009)</p> <p>Folyékony csecsemő tápszerben megengedhető melamin maximális határértékének tervezett mennyisége</p> <p>A Szakbizottság rövid vita után megegyezett abban, hogy az elektronikus munkacsoportban eredetileg javasolt 0,5 mg/kg határérték nincs összhangban a por formában előállított csecsemő tápszerre megengedett határértékkel. Ennek az összhangnak a hiánya még akkor is fennáll, ha – mint azt több tagország is hangoztatta – a folyékony csecsemő tápszereket nem porból állítják elő. A vita eredményeként a tagországok megállapodtak abban, hogy 0,15 mg/kg határérték az elfogadható. Néhány tagország ellenkezése és tartózkodása mellett elfogadtak egy lábjegyzetet, amely szerint ennél magasabb határérték akkor fogadható el, ha az igazolt módon a csomagolószerekből származik a nemzeti hatóságok által engedélyezett, élelmiszer csomagolóanyagra vonatkozó melamin szinten belül.</p> <p>A Szakbizottság 5/8-as lépcsőben elfogadásra javasolta a tervezetét.</p>	<p>ALINORM 10/33/41 Appendix VI CL 2010/13-CF</p> <p>CX/CF 11/5/5</p>
<p><u>Mycotoxins</u></p>	
<p>6. Proposed Draft Maximum Levels for Deoxynivalenol (DON) and its Acetylated Derivates in Cereals and Cereal-based Products (At Step 4) (N10-2010)</p> <p>A gabonában és gabona alapú készítményben a DON (Deoxynivalenol) és annak acetilezett származékainak megengedett maximális szintje.</p> <p>Tekintettel arra, hogy egy nagyon összetett termék csoportról van szó, hosszabb vita alakult ki a rendelkezésre álló adatok értelmezhetőségéről és arról, hogy milyen termékekre kellene pontosan határértéket megállapítani. Véleménykülönbség állt fenn abban is, hogy az eddig összegyűjtött adatok elégségesek-e a határérték megállapításra. A vita eredményeként a Szakbizottság abban állapodott meg, hogy folytatják a DON határértékek kialakítását, s</p>	<p>CX/CF 11/5/6</p> <p>CX/CF 11/5/6-Add.1</p>

<p>legkésőbb a CCCF 8. üléséig kiterjesztik a határértékeket az acetilezett származékokra is.</p> <p>Ennek megfelelően a Szakbizottság 2/3-as lépcsőre utalta vissza a tervezetet elektronikus munkacsoportban történő további kidolgozásra.</p>	
<p>7. Proposed Draft Maximum Levels for Total Aflatoxins in Dried Figs (At Step 4) (N11-2010)</p> <p>Az aszalt fügében megengedhető maximális aflatoxin szintre vonatkozó javaslat</p> <p>A téma Törökország számára fontos, ennek megfelelően minden eszközzel próbálták elfogadtatni az új munkát. Informális fizikai munkacsoport ülésen is próbálták meggyőzni a tagországokat, hogy az általuk összeállított projekt dokumentum minden szükséges információt tartalmaz. Az EU és az USA azonban következetesen képviselte azt az álláspontot, hogy nincs a projekt dokumentumban megfelelő mintavételi terv és anélkül a határérték tervezet nem elfogadható.</p> <p>Ennek megfelelően a Szakbizottság egyetértett abban, hogy a tervezetet 2/3-as lépcsőre utalja vissza a mintavételi terv kidolgozására. Az így átdolgozott javaslatot a Codex Szakbizottság a következő ülésén tovább tárgyalja.</p>	<p>CX/CF 11/5/7</p> <p>CX/CF 11/5/7-Add.1</p> <p>CX/CF 11/5/7-Add.2</p>
<p><u>Codex General Standard for Contaminants and Toxins in Foods and Feeds</u></p>	
<p>8. Editorial Amendments to the GSCTFF</p> <p>Egyes szerkesztési módosítások az általános élelmiszer szennyezőanyag szabványban.</p> <p>A napirendi ponthoz az ülés időpontjáig sem érkezett dokumentum, így ennek tárgyalása a következő ülésre tolódik.</p>	
<p><u>Discussion Papers for issues not under elaboration procedure</u></p>	
<p>9.a Discussion Paper on Mycotoxins in Sorghum</p> <p>A cirokban található mikotoxinokról szóló tárgyalási dokumentum.</p> <p>A cirok főként Afrikában használatos étkezésre, ezért egyes tagországok számára fontos gyakorlati útmutató készítése. Ezzel alapvetően a tagországok egyetértettek, azonban felmerült az a kérdés, hogy a gabonák mikotoxin tartalmának megelőzésére és csökkentésére vonatkozó jó gyártási útmutató nem alkalmazható-e a cirokra is.</p> <p>Ennek megvizsgálására a Szakbizottság újra életre hívta az elektronikus munkacsoportot Nigeria vezetésével. A munkacsoport azt is értékeli, hogy szükség lenne-e a cirokra vonatkozó külön melléklet elkészítésre ehhez az útmutatóhoz.</p>	<p>CX/CF 11/5/9</p>

<p>9.b Discussion Paper on Arsenic in Rice A rizsben található arzénről készült tárgyalási dokumentum</p> <p>A Kína vezetésével működő elektronikus munkacsoport 0,2 mg/kg szervesen arzén határértéket javasolt rizsre és rizs alapú bébiételekre.</p> <p>Az ülésen folytatott megbeszélés alapján a Szakbizottság azt a döntést hozta, hogy szükséges új munkát kezdeményezni. Ezért ismételten életre hívta az elektronikus munkacsoportot a projekt dokumentum elkészítésére.</p>	CX/CF 11/5/10
<p>9.c Discussion Paper on Guidance for Risk Management Options on How to Deal with the Results from New Risk Assessment Methodologies Tárgyalási dokumentum a kockázat kezelési módszerekről</p> <p>A témában az ülésen is élénk vita alakult ki. A Szakbizottságban egyetértés alakult ki arra vonatkozóan, hogy a megkezdett munkát, szűkebb területen, folytatni kell. Ennek megfelelően új elektronikus munkacsoport alakul az USA vezetésével és Hollandia közreműködésével egy tárgyalási dokumentum összeállítására, amely főként két témára összpontosít:</p> <ul style="list-style-type: none"> - a különböző kockázat becslési, értékelési eredmények és az ezekhez kapcsolható bizonytalanságok bemutatására, - a különböző kockázat értékelési eredmények alkalmazására és ezek hatására a kockázat kezelési opciókra. 	CX/CF 11/5/11
<p>9.d Discussion Paper on Ochratoxin A in Cocoa Tárgyalási dokumentum a kakaóban található Ochrotoxin A értékről</p> <p>Az ülésen folytatott vita eredményeként a Szakbizottság újra életre hívta az elektronikus munkacsoportot Ghana vezetésével, hogy aktualizálja a tárgyalási dokumentumot olyan szempontok szerint, ami elősegíti a témában a jó gyártási gyakorlati útmutató előkészítését.</p>	CX/CF 11/5/12
<p>9.e Discussion Paper on Furan Tárgyalási dokumentum Furanról</p> <p>Az ülésen a Szakbizottság arra a döntésre jutott, hogy a furánra vonatkozó munka napirendre kerülhet a későbbiekben, amennyiben erre vonatkozóan több aktuális adat áll rendelkezésre.</p>	CX/CF 11/5/13
<p>9.f Discussion Paper on Pyrrolizidine Alkaloids Tárgyalási dokumentum a pirrolizidin alkaloidákról</p> <p>Az ülésen folytatott vita eredményeként a Szakbizottság újra életre hívta az elektronikus munkacsoportot Hollandia vezetésével, hogy aktualizálja a tárgyalási dokumentumot olyan szempontok szerint és további adatok gyűjtésével, ami elősegíti a témában a jó gyártási gyakorlati útmutató előkészítését.</p>	CX/CF 11/5/14
<u>General Issues</u>	
<p>10. Endorsement of Provisions for Health-related Limits for Certain Substances in the Standard for Natural Mineral Waters A természetes ásványvizekben előforduló egyes elemek és vegyületek</p>	CX/CF 11/5/15

<p>határértéke, illetve ezen anyagok besorolása</p> <p>Az ülésen kialakult vita alapján látható volt, hogy alapvetően két egymástól teljesen különböző nézet áll fenn különösen arra vonatkozóan, hogy a természetes ásványvizekben előforduló egyes összetevők, a Codex természetes ásványvizekre vonatkozó szabvány 3.2.17-3.2.20 szakaszai alatti anyagok, minőségi vagy biztonsági paraméterek-e.</p> <p>A Szakbizottság a következő megállapításokat tette:</p> <ul style="list-style-type: none"> - a természetes ásványvíz definíció szerint teljes mértékben különbözik az ivóvíztől, - ugyancsak a definícióból adódóan az ivóvízre alkalmazott minőségi és biztonsági paraméterek nem alkalmazhatók automatikusan a természetes ásványvízre is, - a természetes ásványvízre vonatkozó Codex szabvány követelményei alapján a 3.2.17-3.2.20 szakaszai alatti anyagok nem fordulhatnak elő a természetes ásványvízben, annak megengedett szintje LOQ alatti, ami egyben olyan alacsony szintet jelent, ami biztosítja a fogyasztók egészségének védelmét és egyben a víz minőségi kérdés is. <p>Ezért a Szakbizottság azt a döntést hozta, hogy a természetes ásványvízre vonatkozó Codex szabvány 3.2.17-3.2.20 szakaszai alatti anyagok minőségi paraméterek, ezért azokra határértéket megállapítani ez a Szakbizottság nem jogosult. Ezért a CCCF nem tesz további intézkedést ebben a témában.</p>	
<p>Priority List of Contaminants and Naturally Occurring Toxicants Proposed for Evaluation by JECFA.</p> <p>A JECFA 74. ülésén értékeli a fumonizineket és a cianogén glikozideket, ezért ezek az anyagok lekerülnek a prioritási listáról.</p> <p>A prioritási listán a következő anyagok értékelése marad: 3-MCPD észterek, glicidil észterek, pirrolizidin alkaloidák, és nem dioxin-szerű PCB-k.</p>	<p>CL 2010/13-CF</p> <p>ALLINORM 10/33/41 Appendix VII</p> <p>CX/CF 11/5/16</p>
<p>Other Business and Future Work</p> <p>Az egyéb munkákra vonatkozó javaslatok egy ülés közbeni munkacsoport vizsgálta meg az EU vezetésével.</p> <p>A megbeszélések alapján a Szakbizottság megállapította, hogy</p> <ul style="list-style-type: none"> - nem folytatja a kadmium szintre vonatkozó munkát; - elektronikus munkacsoport felállításával folytatja az élelmiszerekben található ólomra vonatkozó munkát, ennek keretében (i) megvizsgálja a már megállapított határértékeket különös tekintettel a csecsemők és gyermekek számára szánt élelmiszerek valamint a konzerv zöldség és gyümölcs termékek tekintetében; (ii) megvizsgálja, hogy módosítani kell-e a határértékeket; - az élelmiszerekben előforduló higany tekintetében nincs szükség a meglévő határértékek felülvizsgálatára. 	
<p>Date and Place of the Next Session</p> <p>A következő CCCF Szakbizottsági ülésre 2012 márciusában kerül sor, az ülés pontos időpontja és helyszíne a későbbiek kerül meghatározásra.</p>	
<p>Adoption of the Report</p> <p>A jelentés a Szakbizottsági ülés végén elfogadásra került.</p>	

Budapest, 2011. április 20.

Készítette:

Palotásné Gyöngyösi Ágnes
VM Élelmiszer-feldolgozási Főosztály

Az ülés magyar résztvevői:

Palotásné Gyöngyösi Ágnes, VM Élelmiszer-feldolgozási Főosztály
Szerleticsné dr. Túri Mária, MÉBiH
Gaálné Darin Erzsébet, MgSzH ÉTbI